

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/185
KARAR NO : 2021/143
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: 375 sayılı KHK'nin Geçici 23. maddesi kapsamında sürekli i ç i kadrosunda görev yapan davacının, e durumu mazeretine dayalı naklen atanma isteminin reddine ili kin i lemin iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : . Ç.
Vekili : Av. E.G.
Davalı : Sa lık Bakanlığı 1
Vekili : Av. G.D. Z.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Balıkesir ili, Altıeylül İlçesi, Balıkesir Atatürk ehir Hastanesinde sürekli i ç i kadrosunda veri hazırlama ve kontrol i letmeni olarak çalı tı nı, e inin ise Tekirda ili, Saray İlçesinde Kara Kuvvetleri Komutanlı ı, 41. Komando Tugay Komutan Yardımcılı ı, Lojistik Destek Komutanlı nda astsubay olarak görev yaptı nı, müvekkilinin e inin çalı tı ı Tekirda ili, Saray ilçesine atanma talebinde bulundu unu ancak bu atama talebinin darece reddedilip atamasının yapılmadı nı, müvekkilinin e inin görev yaptı ı Tekirda li ile kendi görev yeri olan Balıkesir line gidi geli in kolay olmaması nedeniyle aile birli inin zedelenebilece ini, ilgili Yönetmelik kuralı uyarınca Askeri hizmetler sınıfında görev yapanların atandıkları yere memur olan e inin atanmasında norm kadro sayılarına ili kin hükümlerin uygulanamayaca mı ifade ederek; e durumu nedeni ile atanma talebine ili kin 13/12/2019 tarihli ba vurunun reddine ili kin Sa lık Bakanlığı 1 Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlü ünün 19/12/2019 tarihli ve E.5399 sayılı i leminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

2. Balıkesir 1. dare Mahkemesinin 03/02/2020 tarihli ve E.2019/1049 sayılı dosyasında, hukuka aykırılı ı açık olan dava konusu i lemin, uygulanması halinde telafisi güç zararlar do abilece i gerekçesiyle, 2577 Sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmi tir.

3. Bu karara kar ı itiraz yoluna ba vurulması üzerine zmir Bölge dare Mahkemesi 1. dari Dava Dairesi Ba kanlı mın 24/02/2020 tarihli ve E.2020/86 sayılı dosyasında, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken yürütmenin durdurulması istemi hakkında verilen kararda hukuka uygunluk görülmedi i gerekçesiyle; itiraz isteminin kabulüne, Balıkesir 1. dare Mahkemesinin 03/02/2020 tarihli, E.2019/1049 sayılı yürütmenin durdurulması talebinin kabulüne ili kin kararının kaldırılmasına, dosyanın Mahkemesine iadesine kesin olarak karar verilmi ve dosya Mahkemesine gönderilmi tir.

4. **Balıkesir 1. dare Mahkemesinin 09/03/2020 tarihli ve E.2019/1049, K.2020/302 sayılı dosyasında,** i çi-i veren arasında ortaya çıkan uyu mazlık kapsamında kaldı ı anla ılan davanın görüm ve çözümünde 4857 sayılı Kanun ve 5521 sayılı Kanun uyarınca Mahkemelerinin görevli oldu u gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar verilmi , istinaf yoluna ba vurulması üzerine zmir Bölge dare Mahkemesi 6. dare Dava Dairesinin 09/02/2021 tarihli ve E.2021/117, K.2021/105 sayılı dosyasında istinaf ba vurusunun reddine kesin olarak karar verilmi tir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı öyledir:

"...mevzuat hükümlerinin birlikte de erlendirilmesinden, sürekli i çi kadrosuna geçi yapılmadan önceki ve statü de i ikli i kapsamında kalan idari ba vurular neticesinde ortaya çıkan uyu mazlıklarla ilgili olarak dari Yargı'nın görevli oldu u tartı masız olmakla birlikte, sürekli i çi statüsüne geçi yapıldıktan sonra (statüye geçtikten sonra) i veren ile i çi arasında çıkan uyu mazlıkların çözüm yerinin de i iklik arz etti i ve genel hükümler kapsamında Mahkemelerinin görevli oldu u anla ılmaktadır.

Olayda, davacının sürekli i çi statüsüne geçi yaptı ı ve bu tarihten sonra 13/12/2019 tarihli dilekçesiyle Tekirda line naklen atanması için yaptı ı ba vurunun reddine ili kin i lemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı görülmekte olup, i çi-i veren arasında ortaya çıkan uyu mazlık kapsamında kaldı ı anla ılan davanın görüm ve çözümünde 4857 sayılı Kanun ve 5521 sayılı Kanun uyarınca Mahkemelerinin görevli oldu u sonucuna ula ılmı tir."

5. Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmı tir.

B. Adli Yargıda

6. **Balıkesir 1. Mahkemesinin 20/01/2021 tarihli ve E.2020/128, K.2021/9 sayılı dosyasında,** Mahkemelerinin görevsizli ine, talep halinde Balıkesir 1. dare Mahkemesi ile Mahkemeleri arasındaki görev uyu mazlı mın giderilmesi ve görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyasının 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu u ve leyi i Hakkında Kanununun 19. maddesi uyarınca Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine karar verilmi ; bu karar kesinle mi ve daha sonra davacı vekilinin talebi üzerine dosya Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmi tir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı öyledir:

"... ilgili mevzuat hükümleri incelendi inde; zorunlu yer de i tirmeye tabi olan memurun, kamu görevlisi olan e inin yer de i tirme talebinin öncelikle yerine getirilece i, mülki idare hizmetleri sınıfı, emniyet hizmetleri sınıfı, subay, astsubay, hakim ve savcılar gibi zorunlu yer de i tirmeye tabi kamu görevlilerinin atandıkları yere, memur olan e lerinin atanmalarında e in görev yaptı ı kurumla ilgili olarak norm kadro sayılarına ili kin hükümlerin uygulanmayaca ı, kurumların hizmet puanı veya kadro yetersizli i gibi mazeretler ileri sürerek zorunlu atamaya tabi personelin memur olan e ini atamama veya ücretsiz izin almaya dolaylı olarak zorlama gibi bir yola ba vuramayacakları açıktır.

Somut olayda davacının e inin Astsubay Çavuş olarak Tekirda iline mecburi hizmet kapsamında zorunlu yer de i tirmeye tabi olarak atanması sebebiyle ba ka bir ile naklinin mümkün olmadığı dosya kapsamı ve ilgili mevzuat hükümleri ile sabittir.

Her ne kadar davalı idarenin red i leminde 375 sayılı KHK'da tayine ili kin hüküm bulunmaması durumu gerekçe olarak gösterilmi ise de davacının 375 sayılı KHK'nın geçici 23. Maddesi kapsamında kamuda sürekli i çi olarak istihdam edildi i, dolayısıyla idarenin tek yanlı olarak ve kamu gücüne dayanarak belirledi i artlar çerçevesinde çalı maya ba ladı ı, davacının KHK hükümleri kapsamında kamuda sürekli i çi kadrosuna geçirilmesine ili kin i lemin idari bir i lem oldu u, uyu mazlı in esasen kamu kurum ve kurulu larına ait kadroların ihdası, iptali ve kullanılmasına dair esas ve usulleri düzenleyen mevzuattan do du u, davacının tayin talebinin söz konusu kadronun kullanılmasına ili kin oldu u ve bu itibarla idari nitelikte oldu u de erlendirilmekle idari yargının görevli oldu undan bahisle mahkememizin yargı yolu bakımından görevli olmadığı anla ılı ve açılan davanın görev yönünden reddine karar vermek gerekmi tir...."

III. LG L HUKUK

7. Anayasanın 128. maddesi öyledir:

"Devletin, kamu iktisadi teebbüsleri ve di er kamu tüzelki ilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdi i asli ve sürekli görevler, memurlar ve di er kamu görevlileri eliyle görülür.

Memurların ve di er kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve di er özlük i leri kanunla düzenlenir..."

8. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun " stihdam ekilleri" ba lıklı 4. maddesi öyledir:

"Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve i çiler eliyle gördürülür." denilmi , aynı maddede, "D) çiler: (De i ik birinci cümle: 4/4/2007 -5620/4 md.) (A), (B) ve (C) fıkralarında belirtilenler dı nda kalan ve ilgili mevzuatı gere ince tahsis edilen sürekli i çi kadrolarında belirsiz süreli i sözleşmeliyle çalı tırılan sürekli i çiler ile mevsimlik veya kampanya i lerinde ya da orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde ilgili mevzuatına göre geçici i pozisyonlarında altı aydan az olmak üzere belirli süreli i sözleşmeliyle çalı tırılan geçici i çilerdir. Bunlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildi i üzere, tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle verilmi bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip oldu u seçenekler ile verdi i karar bakımından bir de erlendirme yapılması gerekmektedir.

10. a) 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, “*Olumsuz görev uyu mazlı unun bulundu unun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinle mi olması gerekir.*”

Bu uyu mazlı n giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (...) ileri sürülebilir.” hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinle mi görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinle mesi halinde, olumsuz görev uyu mazlı ı do mu olacak; hukuk alanında do mu bulunan bu uyu mazlı n giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

11. b) 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki “*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinle mi görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye ba layan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli oldu u kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurur ve elindeki i in incelenmesini Uyu mazlık Mahkemesinin karar vermesine de in erteler.*”

12. (De i ik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) *Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ili kin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli ba vuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyu mazlık Mahkemesine gönderilir.”* hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait oldu unu belirten gerekçeli bir karar ile do rudan Uyu mazlık Mahkemesine ba vurma olana ma sahiptir. u kadar ki, ba vuru kararının, görev konusunda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmesine de in i in incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

13. Kanunkoyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyu mazlı ı do ması durumunda her iki yargı merciince i ten el çekilmi oldu undan ba vurma istencini davanın taraflarına bırakmı iken, bu yonteme oranla daha kısa zamanda çözüme ula ılmasını amaçladı ı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, i ten el çekmeden do rudan Uyu mazlık Mahkemesine ba vurma olana mını tanımtır.

14. Olayda, adli yargı yerince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca, dare Mahkemesinin görevsizlik kararı ile Mahkemeleri dosyası arasında olumsuz görev uyu mazlı ı çıktı ından dolayı, görevsizlik kararı yanında, görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verildi i; ancak bunun ara kararı ile de il, dosyanın kapatılıp karar numarası alınmak suretiyle yapıldı ı ve kararın kesinle mesinden sonra, davacı vekilinin dilekçesi dikkate alınarak Uyu mazlık Mahkemesine ba vuru yapıldı ı görülmü tür.

15. Bu haliyle, Mahkemesi kararı 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yonteme uymamaktadır.

16. Ancak, idari ve adli yargı yerleri arasında olumsuz görev uyu mazlı ı do du u, Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 14. ve 19. maddelerinde öngörülen durumun aksine, idari yargı dava dosyası temin edilmeden yalnızca kendi dosyaları gönderildi inden ve bu dosya içeri inden idari yargı kararının kesinle me durumu anla ılamadı ından, idari yargı kararının kesinle me durumunu gösteren onaylı bir örne inin Mahkemesinden istenilmesiyle yetinildi i ve sonuçta usule ili kin ba ka bir noksanlık da bulunmadı ı anla ıldı ından, idari

ve adli yargı yerleri arasında do an görev uyu mazlı nın esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

17. Raportör-Hâkim Ta kın ÇEL K'in, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

18. Dava, 375 sayılı KHK'nin Geçici 23. maddesi kapsamında Balıkesir li, Atatürk ehir Hastanesinde sürekli i çi kadrosunda görev yapan davacının, Tekirda li, Saray lçesinde astsubay olarak görev yapan e inin bulundu u yere atanma talebine ili kin 13/12/2019 tarihli ba vurusunun reddine dair Sa lık Bakanlığı ı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlü ü'nün 19/12/2019 tarihli ve E.5399 sayılı i leminin iptali istemiyle açılmı tır.

19. Davalı idarenin bir kamu kurulu u oldu u çeki mesizdir.

20. 657 sayılı Kanun'da ilk üç istihdam eklinin dı nda kalan ki iler olarak belirtilen i çiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayaca ma i aret edilmek suretiyle, kamu kurum ve kurulu larında statü hukuku dı nda kalan istihdam ekli de benimsenmi olup, kamuda çalı an i çiler hakkında özel bir yasal düzenleme de öngörülmemi bulundu undan, bunların i hukukuna tabi oldukları ku kusuzdur.

21. Olayda, davacının Balıkesir ili Atatürk ehir Hastanesinde ta eron irket nezdinde çalı makta iken 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127. maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen Geçici 23. madde kapsamında sürekli i çi kadrosuna (4/D) geçi yaparak görevine ba ladı ı; Sa lık Bakanlığı ı, l Sa lık Müdürlü ü ile aralarında Belirsiz Süreli Sözle mesi imzalandı ı, anılan sözle mede, sözle menin uygulanması ve sona ermesine ili kin hususlarda 4857 sayılı Kanunu'na yollamada bulunuldu u; davacının, e inin görev yaptı ı Tekirda iline e durumu nedeniyle naklen atanması istemiyle yaptı ı ba vurunun reddi üzerine, bu i lemin iptali istemiyle görev uyu mazlı na konu davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

22. Bu duruma göre, davalı dare ile davacı arasındaki hukuki ili ki Kanunu'na tabi hizmet sözleşme dayalı olarak kurulmu bir i hukuku ili kisi niteli ini ta ıdı ndan, davacının naklen atanma isteminin reddedilmesine ili kin dava konusu i lemin, idarenin yetkili organı tarafından i veren sıfatıyla tesis edilmi bir özel hukuk i lemi oldu u açıktır.

23. Aksine bir dü ünçe, i verenin salt bir kamu kurulu u olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm yazılı irade beyanlarının idari i lem niteli inde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyu mazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu do urur.

24. Belirtilen tüm bu hususlara göre ve 5521 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesi ile, Kanunu'na göre i çi sayılan kimselerle i veren veya i veren vekilleri arasında i akdinden veya Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından do an hukuk uyu mazlıklarının çözülmesiyle i mahkemelerinin görevli kılınmı olması; daha sonra yürürlü e giren 7306 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesi ile de 4857 sayılı

Kanunu'na veya 11/01/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun ikinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi kişiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, işçiyi kişisi nedeniyle sözleşme medeni veya kanundan doğan her türlü hukuk uyu mazlıklarına iş mahkemelerinin bakacak olması karışında, işçi olan davacı ile işvereni arasında iş akdinden doğan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Balıkesir 1. Mahkemesinin yönetime uymayan 20/01/2021 tarihli ve E.2020/128, K.2021/9 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Balıkesir 1. Mahkemesinin yönetime uymayan 20/01/2021 tarihli ve E.2020/128, K.2021/9 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde, OY BİRLEŞİMİLE KESİNLİK OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
M. İsmail Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN